

tons' passant per *lobāzans* > *lobózens*: amb assimilació *ə - o* > *o - o*, evolució paral·lela a la que hem demostrat a *Ardòvol*, *Manol* < MALEVÖLUS, *puixòvol* POSCİBİLIS.

PARÒNIMS. El *Murè* mas, te. La Cellera d'Amer 5 (XLIV.88) MURİCİNU, on l'accent s'ha mantingut en el lloc originari (però la *è* oberta prova que no és *Morerni Murer*). El *Morézno*, pda. del te. mun. d'Alacant (XXXVI, 123.3), en forma mossàrab, si bé *u* > *o* per infl. de l'àrab (com en *Morvedre*, *Mortitx*, *Morei* etc.). 10 *Murezes* forma antiga (fi S. XI) del nom del poble de *Moureze* (Erau, c⁹ Clermont-l'Erau), que en un altre doc. de fi S. XI figura en la forma *Morecinum* (*Hist. Lgd.*, v, 315, 496). En fi veg. els art. *Morens* (Ribag., n⁹ 3 de l'art.) i *Tamúrcia* on trobem altres NLL descendents de MURİCİNUS.

Murà, *Murall*, *Muralla*, *-allat*, *Murallo*, *Muranxo*, V. *Mur*

MURATI

Nom d'una partida del terme d'Estac (XXI, 123).

ETIM. Potser ve d'un compost basc BURU-ATE, «porta 25 del capdamunt» (*E.T.C.* I, 128), com a reacció del canvi de *m* en *b*, que infligeix el basc als seus manlles del llatí; ajudant-hi la infl. de MÜRUS romànic.

Murcurols, V. *Morquerols*

MÚRCIA

És dada inèdita i curiosa un «Episcopus Sancius in 35 *Mursiā*» que subscriu un doc. de 1124 del rei Alfons d'Aragó el Bataller (de la col·le. Moreau, vol. LI), que citem a l'art. *Llaguarres*), d'on sembla deduir-se que el temerari guerrer aragonès en les seves incursions fins a aquelles terres, ja designava un bisbe cristià 40 per a la ciutat sarraïna.

Com que en la ciutat i país de *Múrcia* que, conquerits i poblats de catalans, foren cedits a Castella, i hi predominà la població i llengua castellana, l'*Onomasticon* s'abstindrà, per tant, de donar-ne da- 45 des històriques. Però és versemblant que alguns NLL catalans no siguin succedanis del de *Múrcia*, sinó heretats directament de l'àrab local. 1) Remetem a l'article *Aiguamúrcia*, on ja ho hem indicat així per a aquest llogaret del Baix Gaià. En un doc. de Po- 50 blet, de 1191, no és clar si es refereix a Aiguamúrcia, però més aviat deu ser una menció primerenca de la coneguda ciutat del Migjorn. 2) Per al ribagorçà *Torre-Ta-múrcia*, que probt. té una etimologia ben diversa, V. art. especial.

3) Mas de *Múrcia*, te. de la Valldalba (xxviii, 165.23).

4) *Múrcia*, pda. de Sant Pere d'Albaida (XXXII, 109.14), que deu ser el mateix que la que Sarthou (GGRV, Val. II, 48) posa amb aquest nom en el mun. de Benissuera: perquè són de municipis contigus.

L'**ETIM.** no és un ll. MURCİDUS (mot d'existència problemàtica) com vaig demostrar en el *DCEC* contra el que havia admès Mz. Pi. (que generalment va esmaperdut en toponomàstica àrabo-mossàrab); en aquest cas, com vaig indicar en el *DECH* (III, 848a24-5b), tenien raó els arabistes, que recolzant en cites de Yaqut (S. XIV) i del geògraf egipci Qalqaşāndī (V. les cites en la *Top.* d'Oliver i Asín, pp. 123-124), mostraren que fou una ciutat nova fundada per Abderràhman II, amb el nom de (*madīna*) *múrsiya* (ciutat) 'ben fixada i establerta'. No hi ha, doncs, objecció a admetre que la mateixa denominació àrabi- 50 biga es vagi aplicar en terres catalanes de toponímia arabitzada, com les valencianes i del baix Gaià.

Ratifiquem-ho ara amb més dades del mot àrabic. 20 Pròpiament és el part. normal de la forma IV del verb *rsu*, de l'àrab de sempre i de pertot, amb els sentits de 'ser ferm, sòlid', 'provar, comprovar' (Dozy, *Suppl.* I, 529aa; Lane 1027), també hispànic i magrebí (*RMa.*, 242; *Palc.* 81.10, 266.27, 319.3). L'aplicació més corrent 'ancorar, fondejar (una nau)' («accipere portum», amb una glossa catalana «surgir en port» *RMa.*, s. v. *ancora*), «lastrar la nave», «sacar naves del agua» *Palc.*, i en molts prosistes medievals; ço que no és més que una aplicació concreta del sentit 30 general d'aquesta arrel.

Però en la forma IV i en el seu participi, que serví de base per al nom de *Múrcia*, es tracta de l'acc. general 'aferrar, fixar fermament, sòlidament': «make to become stationary, steadfast, steady, stable» ja registrada pels lexicògrafs clàssics Fayyumí (egipci, a. 1333), i Firuzabadí (1400), i entre ells -justament- pel murcià Abensida (067-1122) en el seu clàssic *Mubkam*; i pel nostre *RMa.*: el participi d'aquesta forma és *múrsī* fem. *múrsiya*, consignats explícitament per *RMa.*

Pel que es veu era un terme usat especialment en el llenguatge sacral: el gran expositor de l'Alcorà (el persa Baidawí, c. a. 1291) explica que es diu, per excel·lència, d'Al-lah, amb el sentit de «The Steady, The Steadfast» (Lane, 1087a8 i lf.). I una variant vocàlica *múrsā*, que el Baidawí troba en altres passatges o mss. corànics, avui s'empra a Egipte com a NP masc. (Littmann, 84). Un altre derivat d'aquesta arrel àrabi- 50 ga en el NL català *Marsà* (Bacis de-). I un NL port. *Murça*.

Múrsī a Algèria no és sols «mouillé» sinó també «s'ancrer, au figuré»; i *murāssā* «assujeti, fixé, affermi» (Beaussier, II, 391). Cf. *Murci*, que trobo com a NL en un doc. del S. XII relatiu a Xerta.

Muregull, V. *Moragues*